

Instytut Pamięci Narodowej - Poznań

<https://poznan.ipn.gov.pl/pl7/aktualnosc/145076,Narodowy-Dzien-Pamieci-Ofiar-Niemieckich-Nazistowskich-Obozow-Koncentracyjnych-i.html>
24.04.2024, 22:23

Narodowy Dzień Pamięci Ofiar Niemieckich Nazistowskich Obozów Koncentracyjnych i Obozów Zagłady - Poznań, Chełmno nad Nerem 14 czerwca 2021

Uchwałą Sejmu 14 czerwca, rocznicę pierwszego masowego transportu Polaków do niemieckiego obozu koncentracyjnego KL Auschwitz obchodzimy jako Narodowy Dzień Pamięci Ofiar Niemieckich Nazistowskich Obozów Koncentracyjnych i Obozów Zagłady. Tego dnia w całej Polsce odbyły się uroczystości upamiętniające to tragiczne wydarzenie.

81 lat temu, 14 czerwca 1940 r. z niemieckiego więzienia w Tarnowie wyruszył do tworzącego się obozu koncentracyjnego w Auschwitz kolejowy transport pierwszych 753 polskich więźniów politycznych. Do obozu trafiło ostatecznie 728 mężczyzn, głównie harcerzy, żołnierzy Wojska Polskiego, którzy planowali przedrzeć się na Węgry, członków organizacji niepodległościowych i studentów. Byli oni, nie licząc 30 niemieckich kryminalistów, którzy przybyli wcześniej z KL Sachsenhausen i objęli funkcje obozowych kapo, pierwszymi więźniami politycznymi KL Auschwitz. 14 czerwca 1940 r. przyjmuje się także jako datę oficjalnego uruchomienia obozu. Chcąc przybliżyć współczesnym to wydarzenie, w całej Polsce obchodzimy Dzień Pamięci Ofiar Niemieckich Nazistowskich Obozów Koncentracyjnych i Obozów Zagłady. Ma on upamiętniać wszystkich ludzi, którzy stracili życie w niemieckich obozach koncentracyjnych i obozach zagłady, w szczególności Polaków. Jednym z symboli tego męczeństwa jest pierwszy transport do KL Auschwitz z czerwca 1940 r.

Poznański Fort VII, dziś siedziba Muzeum Martyrologii Wielkopolan, był natomiast pierwszym obozem koncentracyjnym utworzonym przez Niemców na ziemiach polskich. Więziono w nim i tracono wielkopolską inteligencję podejrzewaną o antyniemiecką działalność, w późniejszym okresie przedstawiciele działających na terenie „Kraju Warty” organizacji konspiracyjnych oraz członków struktur cywilnych Polskiego Państwa Podziemnego.

Podczas kameralnej uroczystości w Forcie VII hołd ofiarom niemieckich nazistowskich obozów koncentracyjnych i obozów zagłady złożyli: Zastępca Prezydenta Miasta Poznania – Jędrzej Solarski, Sekretarz Województwa Wielkopolskiego – Tomasz Grudziak, Wielkopolski Kurator Oświaty – Robert Gawęł, delegacja z poznańskiego oddziału Instytutu Pamięci Narodowej na czele z dyrektorem dr. hab. Rafałem Reczkiem oraz Dyrektor Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości – Przemysław Terlecki. Wspomnieniami podzielił się ze zgromadzonymi Zenon Wechmann – przewodniczący Wojewódzkiej Rady Kombatanckiej.

W dniu upamiętniającym wszystkie ofiary niemieckich obozów nie mogło zabraknąć przedstawiciela Instytutu Pamięi Narodowej również w Chełmnie nad Nerem. To tu znajdował się obóz zagłady Kulmhof, w którym zamordowanych zostało około 200 tysięcy osób, głównie Żydów.

Kacper Awzan z Oddziałowego Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa wraz z Bartłomiejem Grzanką – kierownikiem muzeum, złożyli w miejscu pamięci w Lesie Rzuchowskim wieńce i znicze.

